
Lubomin, st. 7, gm. Boniewo, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 52-45/158

Informator Archeologiczny : badania 33, 141-142

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Materiały z badań przechowywane są w WO SOZ w Sieradzu.

Wyniki badań zostały opublikowane w: *Grodzisko w Krzepocinku (gm. Wartkowice, pow. poddębicki) w świetle badań ratowniczych przeprowadzonych w 1999 roku*, „Łódzkie Sprawozdania Archeologiczne”, t. V, s. 241-256.

Badania nie będą kontynuowane.

Leszcz, st. 1, gm. Dąbrówko, woj. warmińsko-mazurskie – patrz: późne średniowiecze

LUBENIA, st. 20, gm. *loco*, woj. podkarpackie, AZP 106-76/8

- osada podgrodowa z okresu wczesnego średniowiecza (XI-XII w.)

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 3 do 21 sierpnia przez Antoniego Lubelczyka (autor sprawozdania, Muzeum Okręgowe w Rzeszowie). Finansowane przez WKZ. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 3,60 ara.

Kontynuacja badań z roku 1998, w obrębie 8 wykopów badawczych. Rozeznano sytuację wokół ubiegłorocznego wykopu sondażowego w centralnej części stanowiska, a także starano się uchwycić zasięg stanowiska od strony południowej, zachodniej i północnej. Podobnie jak w roku poprzednim stwierdzono prosty układ stratygraficzny. Bezpośrednio pod orką zarysowały się ciemno zabarwione obiekty archeologiczne, bez odłożonej warstwy kulturowej poza nimi.

Odsłonięto trzy stosunkowo duże obiekty archeologiczne (nr 4-6), o gospodarczym (obiekt 4) lub mieszkalnym (obiekt 5 i 6) charakterze. Miały one mocno wydłużone zarysy i stosunkowo niewielką miąższość (20-30 cm). Wszystkie koncentrowały się wokół wykopu z poprzedniego roku. Nie występowały natomiast w wykopach krańcowych, wysuniętych ku południowi, zachodowi i północy. Pozyskano z nich 572 fragmenty ceramiki wczesnośredniowiecznej (XI-XII w.), 2 skorodowane przedmioty żelazne, kilka drobnych kości zwierzęcych oraz polepę.

Biorąc pod uwagę sytuację polityczną w tej części kraju przed wiekiem XIV i przebieg późniejszej granicy Ziemi Sanockiej, badaną osadę i znajdujące się w pobliżu grodzisko wiązać należy z osadnictwem ruskim, w przeciwieństwie do pobliskiego Czudca należącego do polskich książąt.

Materiały z badań przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Materiałach i Sprawozdaniach Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego”.

Badania będą kontynuowane.

LUBOMIN, st. 7, gm. Boniewo, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 52-45/158

- cmentarzysko szkieletowe z okresu wczesnego średniowiecza

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w sierpniu przez dr Aldonę Andrzejewską (autorkę sprawozdania), mgr. Aleksandra Andrzejewskiego i Ewę Poturalską (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego, Pracownia Dokumentacji Archeologiczno-Konserwatorskiej). Finansowane przez WKZ w Toruniu. Trzeci sezon badań. Przebadano powierzchnię 600 m².

Stanowisko zlokalizowane jest na północno-zachodnim krańcu wsi, na obszarze gruntów rolnych. Na miejsce chowania zmarłych wybrano dominujący nad otoczeniem, wysoki, południowy brzeg polodowcowej rynny. Obecnie w obrębie cmentarzyska przebiega droga gruntowa łącząca Lubomin z wsią Siemnowek. Jak stwierdzono w poprzednim sezonie badawczym, część wschodnia nekropolii została w znacznym stopniu zniszczona w wyniku wybierania żwiru i gliny. Natomiast lepiej zachowana część zachodnia, po posadzeniu przed trzema laty sadu, stała się mniej dostępna do badań wykopaliskowych. W tym sezonie badawczym prace nasze koncentrowały się wyłącznie po wschodniej stronie drogi.

Celem prac było odkrycie ewentualnych zachowanych jeszcze partii nekropolii w bezpośrednim sąsiedztwie drogi oraz określenie jej południowo-wschodniego zasięgu. Wytyczono 8 wykopów o łącznej powierzchni 600 m². Stosowano ciągłość numeracji wykopów oraz grobów i innych obiektów, kontynuując oznakowania stosowane w trakcie prac z poprzedniego roku. Wykopy IX-XVI lokalizowano, dowiązując je do siatki wykopów I-VI i VIII, wyznaczając do rozpoznania miejsca, w których na podstawie uzyskanych poprzednio wyników spodziewano się odkryć relikty pochówków średniowiecznych, a także osadnictwa starszego, które do tej pory znane było wyłącznie z pozostałości ułamków naczyń odkrywanych w humusie ornym.

Badania potwierdziły poprzednie ustalenia co do chronologii śladów najstarszego osadnictwa. Niestety, również w tym sezonie nie odnotowano zachowanych relikwów obiektów kulturowych. O działaniach ludności kultury pucharów lejkowatych oraz kultury przeworskiej świadczą wyłącznie nieliczne luźne znaleziska ułamków naczyń i odłupków krzemienych.

Cmentarzysko wczesnośredniowieczne w penetrowanej partii stanowiska zachowało się w formie szczątkowej, zniszczone w czasie kopania gliny i żwiru w latach 50. W tym sezonie określono jego południowy skraj, jak również ustalono, że pewna liczba pochówków może znajdować się także pod drogą, na co wskazuje lokalizacja grobów nr 22 i 24. Niestety pełniejsze rozpoznanie cmentarzyska w znacznym stopniu ogranicza młody sad ulokowany w najlepiej zachowanej partii stanowiska.

Znalezione w grobach zabytki, takie jak sprzączka lirowata, paciorki srebrne czy kabłączki skroniowe, a także zwyczaj chowania zmarłych w ułożeniu głową na wschód i na zachód, określa ramy chronologiczne funkcjonowania nekropolii na przełom X/XI – połowę XII w.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”.

Badania nie będą kontynuowane.

ŁEKNO, st. Ł3, gm. Wągrowiec, woj. wielkopolskie, AZP 43-31/44

- ślady osadnictwa z okresu wpływów rzymskich
- kościół cysterski (od połowy XII w.)
- rzędowe cmentarzysko szkieletowe (od ok. końca XIII do pocz. XVI w.)
- osada, gród z wczesnego i późnego średniowiecza (VIII, IX-XIV w.)

Badania wykopaliskowe stanowiły kontynuację badań z lat 1982-1998. Był to osiemnasty sezon wykopaliskowy nad łekneńskim kompleksem osadniczym. Prace prowadziła Ekspedycja Archeologiczna „Łekno” działająca przy Instytucie Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w dniach od 25 czerwca do 8 sierpnia. Prowadzono je pod kierunkiem prof. dr. hab. Andrzeja M. Wyrwy (autor sprawozdania) przy współpracy mgr. Tomasza Kasprowicza i dr. Macieja Przybyła z Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. Finansował Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Przebadano powierzchnię około 200 m².

Celem badań było dalsze szczegółowe rozpoznanie obiektów archeologiczno-architektonicznych i osadniczych w obrębie stanowiska Ł3. Eksplorację prowadzono w pięciu wykopach: II B, XXXIV, XXXVII a, XXXVIII i XXXIX.

W wykopie II B (kontynuacja), położonym w części zachodniej stanowiska, celem badań było ustalenie charakteru zachodniej części grodu, jego bliższej chronologii i sprawdzenie hipotezy na temat występowania w tym rejonie bramy grodowej. W wykopie XXXVIII (pierwszy sezon badań), położonym na zachód od wykopu II B, starano się odsłonić większą płaszczyznę kamiennego płaszczka podstawy wału grodu, którego fragment odkryto w 1998 roku oraz uchwycić zasięg i stratygrafię zarysowującej się na powierzchni od strony zachodniej fosy.